

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

DESTINAT PRINCIPALMENT Á FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DEL TEATRO DE CATALUNYA

Preus de subscripció	REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ	Preus de cada número
En Barcelona. . . 4'00 ptas. trimestre Fora. 4'50 " " " " Artistas d'òpera 25'00 " l' any. Abonats protectors, una pla. cada mes. Pago adelantat	Diputació, 125, 2. ^{on} , 3. ^{ra} Sucursal pera cartas y avisos: 1. ^a Arxiu lirich-dramàtic de don J. Gelabert, Unió, 5, 3. ^{er} , 2. ^{na}	Número corrent. 40 céntims Id. atrassat. 15 " id. Los abonats protectors tenen dret á dos exemplars de cada número de LO TEATRO CATALÀ, á que 's publiquin noves que 'ls convinga mentres no desdigan de'l set- manari, y á obtenir rebaixa en los preus de 'ls anuncis particulars.

Conferencia sobre escenografía

Donada en l' Ateneo Barcelonés

PER D. F. SOLER Y ROVIROSA

Pocas ocasions se presentan de assistir á actes de la especialitat á que va referir-se lo que 'l celebrat pintor escenógrafo Sr. Soler va efectuar devant de l' escullit auditori que va anar á l' Ateneo comprenent la importancia que deuria revestir.

En efecte: ningú potser trobaríam avuy en nostra ciutat, que aventatjés a'l conferenciant que tants estudis y tants anys ha dedicat a'l assumpto de que 's proposaba parlar.

Soler y Rovirosa tè un modo de dir agradable; parla correctament y sempre tè pensaments y acudits ab que amenisar la conferencia. Per 'xó va ser escoltat ab verdader plaher, ja que á tals condicions reuneix la importantíssima de estar familiarisat ab l' assumpto, de 'l qual tè molt fondos coneixements.

Per aytals circumstancias nos congratulém de 'l fet y felicitem de veras á nostre amich D. Francisco Soler y Rovirosa.

Una curiosa descripció històrica va compèndrer desde l' any 1488, describint la gran festa coreogràfic-teatral que ab motiu de 'l casament de 'l Duch de Galeas de Milán ab Isabel d' Aragó, va donarse á Lombardia.

Semblant ressenya va donar camp á 'l Sr. Soler per parlar de 'ls espectacles nomenats «Máscaras» que ja 's feyan molt sumptuosament á Inglaterra á comensos de 'l sigle XVI. Un de 'ls mes notables fou lo compost en White-Hall per Tomás Campión, de qual espectacle 's conta que 'ls arbres eran d' or y las flors despedían raigs de llum.

Era en 1606.

No obstant y aixó, la pobresa decorativa en los teatros inglesos era tanta, que una sola decoració servia moltes vegadas, posanthi grans lletreros que 's cambiaban y deyan lo que havia de representarse.

—¡Quin contrast!

Va fer època á París á derrerías del sigle XVI,

l' estreno de *Circe*; pero fins molt mes ensá no se citaban pas noms d' escenógrafos, 'sent Laurent Mahelo un de 'ls primers coneguts per maquinista, decorador y director d' escena.

Digué que la escenografía de la moderna civilisació havia comensat en Italia á principis de 'l sigle XV. Allí 's va estrenar una especie d' òpera titulada *Amores de Apolo y Dafne*; Turin va fer conèixer lo ball mitològich *Gris de lino* ab gran aparatosas transformacions, y continuant lo domini de 'ls italians sobre aquet ram, van ser cridats á Fransa, havent encarregat Lluís XIV a'l célebre Vigarassi que fés lo teatro de las Tullerías ahont va montar la obra *Fêtes de l' amour et de Bacchus* en Novembre de 1612.

Los escenógrafos italians seguien dominant en París, puig havia transcorregut mes d' un sigle quant Pietro Algiori va pintar las decoracions per *Zoroastro y Dardanús*.

Després d' altrás consideracions sobre la preponderancia italiana, va acabar lo período primer en la època de la Revolució francesa, en la qual Dogotti, deixant-se de rutinas, plantejá la decoració sobre las taulas, obtenint un triunfo escenogràfic ab *El triunfo de Trajano*.

Parlá luego de Espanya, dient ab Cervantes «Felip que Lope de Rueda va fer anar afeytats a'ls còmichs (farsants) y va inventar tramoyas, núvols, trons, llamps, etcétera.»

En 1620 lo Rey fèu montar en son palau la égloga *La selva sin amor*.

Doná compte de la representació de *El jardín de Falerina* y *El mayor encanto, amor*, ab duas ab notable aparato de decoracions y tramoya.

Afejí que en 1738 va ser inaugurat lo teatro de los *Caños del Peral* (teatro Real avuy), valentse 'l Marqués de Scotti de 'ls arquitectos-pintors italians Galuci y Bonavia y fent venir una companyia italiana.

D' aquí en avant, París aumentá en preponderancia ab Ciceri que va crear escola, formant aprofitats deixebles, com Dieterle, Philastre y Cambon.

Ja en lo sigle XIX quedá sorprés lo públich ab lo decorat de *Guillermo Tell* y en 1831 cridan l' atenció lo decorat de *Roberto*, de 'l ball *Siville* y de *La pata de cabra*, fins que 'l famós Daguerre va admirar á tothom ab son diorama.

Altres cop fa recort de 'ls espanyols ensalsant á Muriel, Aranda, Lucini, Pérez y Téllez, a'ls germans Tramullas, á Bonaventura Planella y Pau Rigalt.

Referintse á Barcelona, va dir que en 1840 la empresa de 'ls quaranta va ajustar lo teatro de Sta. Creu, fentse una transformació escenogràfica per Mr. Penne ab *La lámpara maravillosa*, de éxit colossal.

Los catalans D. Joseph Planella y Sr. Malató van seguir á Penne: també en lo mateix teatro va pintar lo Sr. Ballester y Aiguas las decoracions de *La Traviata*. Per lí, menciona D. Francisco Soler lo Teatro català, parlant de aplaudidas decoracions de Carreras y de D. Joseph Planella y Coromina.

En aquet punt va tenir períodes interessants y molt celebrats.

A 'l voltant de 'l estrado hi havia moltes colleccions de grabats. Ademés en teatrets hi havia preciosos bocetos de las mes celebradas decoracions de 'l senyor Soler, com *La redoma*, *Macbeth*, *La magia nueva*, *La almoneda* y altres.

L' auditori quedá complascut reconeixent la importancia de l' acte.

P. DE R.

Tendresa.

Tinch un plaier sens mi'da
quant te puch dir la vida de ma vida;
pero com prop la vida hi há la mort,
ne resto sens tal goig, y callo, miro;
y no volguentme posar trist, suspiro,
me compungeixo y 'l fi esclato en plor.

ANGEL RIUS VIDAL.

ESTRENOS CATALANS

Romea.— *L' ase de 'l hortolá*, saynete de costums gitanescas, original de D. EMILI VILANOVA.

Es de admirar la vena humorística que té l' autor de *Las bodas de 'n Cirilo*, produhint aquest género de obretas, la major part d' ellas sense cos; pero matizadas ab un aixam d' acudits é hipérboles que fan trencar de riurer á la majoria de 'ls espectadors.

La estrenada la nit de 'l dimars, si bé té mes argument que *¡Qui... compra maduixas!*, en molts de sos xistes no hi vejem la expontaneïtat de 'ls de aquesta obreta, encara que en *L' ase de 'l hortolá* es més acabada la pintura de 'ls personatjes.

Allí 's véu un hortolá que plora més que son ase, perque li han rebat *l' idem* que es l' honra de casa seva y sospita que han sigut los gitanos. Llavors, los afanyos d' aquestos pèra amagar lo còs de 'l delicte, donan lloch á una successió d' escenas saladíssimas fins que, delatats per un' altre gitano, dich, traïdor, compareix l' hortolá ab un guarda-passeig, los quals tractan d' emportarse 'ls presos; pero aquestos, tot suplicant per la seva honra que no 'ls lliguin, ab gran destresa logran burlarse de sos perseguidors, deixantlos amarrats en una cantonada, mentres tant que recullen las sevas *pobresas* y tocan pipa ab l' ase.

L' autor va ser cridat varias vegadas; mes no va presentarse.

La execució va anar bastant bè, prenenthi part las Sras Parrenyo y Clemente (A) y 'ls Srs. Goula, Soler, Capdevila, Fuentes, Pinós y Martí.—A. R.

REVISTA TEATRAL

Calvo-Vico.— Las funciones de l' últim diumenje van agradar bastant. *La Passió* va tenir á la tarde un desempenyo molt ajustat, á pesar de la complicació que ofereix pe 'l excessiu número de personatjes y de matacions. Lo Sr. Graells diu ab bona entonació la difícil part de protagonista, logrant destacar las bellas literarias de 'ls principals fragments y sab interpretar ab detalls mímichs totas las escenas en què intervé: los Srs. Borralleras y Carnicero van estar bé en *S. Pere*, *Pilat*, *Judas* y *Centurió*, fentse aplaudir lo Sr. Carnicero a 'l final de la relació de 'l acte sisé y 'l Sr. Borralleras després de 'l desespero de 'l vell apòstol.

Las Sras. Losada y Grau sostingueren los papers de *Maria Santíssima* y *Madulena*, y 'l restant personal va ajudar a 'l bon desempenyo.

Vam notar que hi havia massa *dobles*, més que en un joch de dómino.

A 'l vespre va donarse una representació de *La muerte civil*, obtenint aplausos tots los intérpretes y en especial lo Sr. Graells; y á més se va estrenar un juguete titulat: *El que de ageno se viste...* que té moltes situacions cómicas y que está escrit ab versificació correcta y plena de xistes y agudesas. Es un juguete que té molt bona sombra, que va fer riurer de gust y que va donar ocasió de lers aplaudir á 'ls principals actors, distingintse los Srs. Graells y Marqués.

Tots los que hi van pèndrer part foren a 'l final cridats á escena junt ab l' autor D. Fernando Garcia.—U. D. O.

LOS MEUS PRETENDENTS

Jo per ara ja he tingut
tres beneyts que m' han fet l' orni:
l' un era un coix, l' altre un borni
y l' altre era un geperut.

Lo coixet per 'l ferm l' amor
me comensaba:—Ratona,
ratona meva, ¡ay qu' ets mona
la ratona del meu cor!

Ab mi passarás lo dia
com a 'l aigua la granota:
jo en lloch ficaré la *pota*
puig, 'sent coix com soch, cauria.

Si 'm dius ximple... com qui ré,
no 'm veurás dir ni un sol mot:
com que sé que no hi soch tot
per 'xó no m' enfadaré.

Quant casada ab mi serás
créu, noya, que molt riurem;
tot lo sant jorn jugarém;
ab mi molt disfrutarás.

Lo borni era molt prudent,
sabi y aprofitadet:
enrahonaba molt poquet;
pro aixó si... molt malament.

Lo seu tipo... ¡sa com llal,
sa fatxa era un xiquet rara;
pro á falta d' un altre, encara
podia molt ben anar.

Com he dit, poch enrahonaba
(per cert que 'm feya favor),
y quant me feya l' amor
sempre á terra s' assentaba.

Llavors me deya:—«Sirena,

ninfa de plomas dauradas,
no 'm donguis eixas miradas
perquè 'm travessas l' esquena.
Ja en tos brassos mort m' entrego;
pro per' xó no 'm sap pas greu,
sòch borni y darrera teu
crech que aviat seré cego.
Mes si tu 'm vas estimant
nos casarem tot seguit;
tindrás *ceguet* lo marit
qu' es una gauga molt gran.
Per fi, ab lo teu cor m' arrimo,
tan sols ton mor reclamo...
ay amame perquè te amo
o estínam perquè t' estimo!

Lo geperut a l' revés
era de lo d' aquets dos;
pro tipo tan asquerós
no n' he vist a l' món cap més.
Tenta un cap... y una panxa...
y un gep tant mal governat,
que semblaba l' engravat
d' alguns carrers de l' Ensaxel
No era prosáich ni fantástich;
no 'm feya l' amor perquè...
mes ben dit, no 'm feya ré;
es á dir, si, 'm feya... fastich,

Resultat, donchs, que hi tingut
tres beneyts que m' han fet l' orni:
un ximplé coix, un boig borni
y un maniátich geperut.
Tres pobres desventurats
ja han arribat á estimarme:
dech recorrer' ans de casarme
l' escala de 'ls esguerrats.
Y ara 'ls ho dich ben clá y net:
l' amor dintre l' meu cor tanco
fins que se 'm presenti un manco
ben retocat de l' bolet.

A. GRAU.

SECCIÓ DE 'L GRACIOS

Un tranquil entra en un bazar y s' atura devant
d' una instalació d' objectes de viatge. Lo dependent s'
hi acosta y li pregunta:
—¿Que vol una maleta?
—¿Jo? ¿Per qué?
—Home; per guardarhi la roba.
—¿Que vol que 'm passeji nú?

En Pau y en Pere dormían en la mateixa cambra y l'
un pregunta á l' altre:
—¿Que dorms, Pau?
—No—va respondrer aquest.
—¿Podrias deixarme tres duros, Pau?
En Pau no respongué.
—¿Que no 'm sents, Pau?
—Dormo.
—¿No havías dit que no dormías?
—Ho he dit somiant.

Jugant ab la Ventureta
vaig pérdrer ahí un xavet.
—Donchs jo—contesta en Benet—
vareig pérdrer la xaveta.

—Aquí ahont me veuen—deya un tenor.—á Girona
vaig donar un dia 'l dó de pit y tot lo teatro en pés va
alsarse.
—¿De admiració?
—No, ca; los uns d' esgarrifansa y 'ls altres per tocá
'l dos.

REPERTORI DE FORA

Arenys de mar 20 de Mars.

En lo teatro Principal se feu ahir á la tarde la tradi-
cional *Passió* que obtingué un desempenyo bastant re-
gular. Mereix un aplauso la empresa per haver contrac-
tat la orquesta de 'l «Tells» de Mataró.

Lo mateix dia, en l' Ateneo se representaren las
obras *Un drama nuevo*, *La Procuradora* y *Un maes-
tro de obra prima*. En la execució de la primera se dis-
tingiren la Srta. Planas y 'ls Srs. Hita, Llorens, Xena y
Farrerons, y en las demás los Srs. Serratosa y Altés.

«El Teléfono» publica en son número passat un article
baix 'l espelusnant epígrafe A LOS FARISEOS. (A la *cuen-
ta*, 'ls faritzeus deuen ser los que ab ell no simpatisan,
y per lo tant la gran majoria de 'l arenyenchs. En l' es-
mentat article s' lamenta 'l periódich local de que se 'l
menosprecia, atribuhintlo á que son director es foras-
ter. Aixó es un manifest insult á la proverbial hidalguia
de 'l arenyenchs, puig precisament Arenys de mar es
una de las poblacions ahont los forasters—s' entén, los
forasters que las mereixen—obtenen tota classe de con-
sideracions.

La causa de las simpatias negativas que té aquí «El
Teléfono», s' ha de buscá en altre ordre de ideas. Ell
mateix, inconscientment, la explica seguint lo curs de 'l
seu article. «Nuestra actitud no es hija de la malevolen-
cia y de la ambición como propaláis» ¿No? Donchs ho
sembla. «Reconoce otra causa, otro motivo: vuestra pro-
vocación anterior» ...¿Provocació?... ¿quina? ¿Vamos,
no me haga V. reir que tengo el labio partido! «No se
usan ciertos procedimientos por el solo gusto de usar-
los, y nosotros los hemos usado contra nuestra voluntad
PORQUE NOS HABEIS OBLIGADO Á ELLO.» ¿Quina frescura
per no dir quina barral! Per ventura «El Teléfono», des-
de la publicació de son primer número, no va emplear
los procedimientos que després ha continuat? Desde son
primer número ¿no va enarbolár la bandera d' una poli-
tica egoísta, raquíctica, purament de campanar, dirigida
á fins exclusivament particulars? En las páginas de «El
Teléfono» ¿no van tenir cabuda desde son comensament
los xismes y las calumnias de comares mal feyneras? Y
si desde un principi seguí tal conducta, ¿ab quins mo-
tius, ab quina rahó, ab quina lógica sosté que son proce-
dir reconeix per causa la provocació anterior? Si «El
Teléfono» s' hagués concretat á fer política digna com
deu fer-se; si hagués empleat un llenguatge cult—encara
que no literari;—si no hagués fet *el bú* amenant ab lo
arsenal de secrets que diu posseheix; si a l' atacar á per-
sonas públicas, ho hagués fet ab la mesura que la educa-
ció y las bonas formas exigeixen y no s' hagués imis-
cuit en interioritats de la vida privada... tothom l' hauria
respectat, fins aquells mateixos que no están conformes
ab sas ideas polítiques; puig que en Arenys, afortunada-
ment, l' esperit de partit no excita la passions fins l' ex-
trem d' engendrar odis personals, si no que, pe'l contra-
ri, estem acostumats á véurer personas de diferents
opinions polítiques sostenir las relaciones mes amistosas.
Qui sembra vents recull tempestats: per lo tant, pren-
gui «El Teléfono» paciencia, si s' véu molestat per alguns
llamps despresos de la atmósfera tan caldejada per sas
imprudencias.—F.

Arenys de Munt 20 de Mars.

Molt senyor meu: En lo teatro Cervantes ahir se posá
en escena 'l preciós drama castellá en tres actes, que té
per títol *Santa Eulalia*. Dita obra va ser posada en es-
cena pe'l primer actor D. Marcelino Santigosa prenent-
hi part alguns aficionats de aquesta vila y obtenint una
interpretació esmeradíssima per part de tots, que alcan-
saren justos y molt merescuts aplausos, ja que aquesta
vegada s' veyá l' havian ben estudiat.

Per lí de festa s' posá en escena lo juguét cómich *A
pel y á repel*, agradant moltíssim á la concurrencia que
omplia 'l saló.

Se prepara pe'l dia de Pasqua una extraordinaria fun-
ció catalana á cárrech de paisans nostres.—P.

Girona 20 de Mars.

Comensaré fent una descripció tot lo minuciosa pos-
sible de la gran festa que doná en son domicili á sos

deixebles lo jove Director de la Escola Municipal de música D. Joseph Feliu

Prengueren part en lo concert las Stas. Carlota Danis, Sofia y Conxita Roca, Gloria Martínez y sa diminuta jermaneta, nena de set anys, Maria Perez y Angela Comininas: aquesta fou acompanyada per son jermá y las anteriors per son mestre lo dit Sr. Feliu, executant en lo piano difícils é inspiradas composicions de autors de gran valia, com Rossini, Verdi, etc.

També alternaren las Stas. Gloria Martínez y Domitila Colomer cantant ab bona entonació y millor dicció y veus, *Sogno d' amor*, de Feliu: pero de la festa necessariament tenia que sobressurtir una flor, y aquesta siguié la nena Tereseta Batlle que cregui es ja una verdadera artista: tant en lo duo *Addio* ab son mestre, com en una *Ave-Maria* de Surzi alcansá grans ovacions, puig a'l cantar lo patge *Urbano* de *Ugonotti* y 'l wals y duo de *Chateau Margaux*, fou doble y calurosament aplaudida, lo mateix que son dit mestre per l' acert y bona escola que ha sapigut imprimir en poch temps á sos deixebles y en particular á la petita artista Tereseta Batlle.

Respecte á la elecció de Senadors, li asseguro que 'ns hem divertit també bastant, Donaba gust aquestos dos ó tres dias passejar pe'ls carrers y véurer aquell formiguer de agents electorals ó *ganxeros* deturant á infelisos compromissaris de barretina que ab prou feynas saben llegir, y conferenciar de aquí y de allí fentse 'ls importants; y total per acabar, segons he sentit dir, ab una gran pasturada. Aixó sí, hi ha qui ha tret lo ventre de pena per dos ó tres mesos.

Per' que puga fersen' cárrech, asseguran que un fondista lo dissapte á la nit tenia ja recullits mes de mil cinchcents bonos de dinars y sopars.

Prou per avuy: disposi de son company.—M de S.

Reus 18 de Mars. (*)

Per ara res de teatro. 'S diu que dintre poch's dias vindrá una companyia d' ópera.

Únicament en los cafés-cantants y en alguna qu' altra societat, se donan *petitas* funcions, la major part d' ellas catalanas.

Se m' assegura que dintre poch temps comensará la publicació d' un nou setmanari literari que, segons los propòsits de 'ls seus fundadors, será de 'ls millors que s' hajin publicat en aquesta ciutat. Lo nou periódich será catalá.

Lo resultat de las darrereras eleccions ha deixat aplastat per sempre a 'l caciquisme que tant mal ha fet á tota la provincia.

A l' arcalde Prius encara no l' han *escombrat* de casa la ciutat. ¡Veyam si hi fará mort y vial...!

Tinch que participar que no es certa la noticia qu' han donat alguns periódichs d' eixa, de haverse inaugurat lo monument á Prim.

Los que no ho vulguin créurer qu' ho preguntin a'ls senyors Folguera, Gallissá y Prius.—J. A.

Sabadell 21 de Mars.

Sr. Director: Lo haver faltat á la paraula que tenia empenyada 'l tenor Angioletti ab la empresa de 'l teatro Principal, es causa de que en dit colisseu s' hagin sospres per ara las representacions d' ópera que aquella tenia anunciadas.

Si algún dia torna á aquesta ciutat lo tenor de referencia, no dupto que las ovacions que ha obtingut, se li convertirán en fortas protestas y xiuladas, avans de comensar sa tasca en lo teatro en que 's presenti.

Aquesta es també la impresió de 'ls sabadellencs.

Diumente passat debuta en lo mentat teatro la companyia de vers que dirigeix lo primer actor D. Manel Corregel. Obras: lo reputat drama *La Dolores* y la comedia en un acte *Doña Inés del alma mia*; obtenint calurosos y justos aplausos la primera actriu Sra. Pardo y 'l referit Sr. Corregel.

En lo teatro Cervantes funciona per las tardes de 'ls dias festius una regular companyia d' ópera italiana. La última posada en escena, va ésser *Carmen*, 'sent regularment cantada per la companyia, de la qual forma part lo jove barítono Rovira, que obté en cada funció justas ovacions.

(*) Rebuda ab retrás. També hem rebut atrassada la de Vilafranca que no insertem per falta de oportunitat.

La societat «Joaquín M.ª Bartrina,» composta d' aficionats, durant la present temporada de Quaresma, dona funcions per las nits de vigilia de festa, en lo teatro Camps de Recreo, tenint molt bonas entradas.

La administració municipal es molt deficient en aquesta ciutat. No hi ha esmena.—PLACIT.

Vilanova y Geltrú, 21 Mars.

Dissapte dia 18, la companyia de sarsuela que dirigeix D. Joseph Bosch, va representar en nostre Teatro Principal la popular sarsuela *Las campanadas*.

Lo públich, que era numerós, va quedar molt satisfet de 'l desempenyo, en que li sobresurtiren los Srs. Flaquer, Bosch, Cebrián y las Srtas. Simó y Miguel.

Mereix just elogi lo Sr. Flaquer que té la vis cómica digna d' un bon cultivador de 'l teatro.

Lo coro de veremadors estigué molt acertat y 'l públich l' aplaudí obligant á repetir sa execució.

A'l dia següent en 'lo mateix teatro 'ls aficionats representaren *Los Zangolotinos*, *Chateau Margaux*, y *El premio gordo*: unicament mereix especial menció la Srita. Rius.

Lo meu anhel seria elogiar á qualsevol aficionat que 's logrés distingir degudament en son paper empleant los recursos artistichs corresponents.

De 'l contrari no crech oportú ferho.—JAUME BALAGUER.

Diumenje una companyia dirigida pe 'ls Srs. Molgosa, Serrallara y Tarrida va posar en l' Artesá á la tarde y á la nit, la renombrada obra en 8 quadros *Garín*, en la que sois va deixar satisfet á 'l públich lo Sr. Serrallara.

En quant á 'l cos de ball, molt bé; tenint que repetir alguns passos, y á mes la tan renombrada *Sardana* de la ópera.

Després, la pessa titulada *Lo Sargento Rataplán*, que semblaba un mercat de Calaf.

Desitjem que no 's tornin á donar pessas d' aquest género, si no volen aburrir á la concurrencia.

Ahir en lo teatret de la societat «La Cuyña Vella» varen posar en escena la comedia *Matalas callandu*: en aquesta s'hi va distingir notablement lo jove Sr Burgués. Molt bé; procuri que 's representin pessas catalanas, qu' es lo modo de deixar satisfeta á la concurrencia.

Després la sarsuela *El Alcalde interino*: 'ls joves que hi prengueren part varen surtir airosos de 'ls seus respectius papers, com també 'l coro dirigit pe 'l mestre Vila.

La sarsuela *Las Campanadas* es obra un poch delicada y no propia pera teatrets de societats, puig jo que la he vist á 'l teatro Eldorado, puch dirlos que 'ns van quedar á deure 'l coro de *ambos sexes*, y á mes se prenián los bocadillos l' un de l' altre, cosa propia de aficionats. Lo duo de tiple y tenor, cantat pe 'l Sr. Ramoncito Ferrer y la Srita. Vila, va tenir que repetir-se en miij de grans aplausos.

La decoració pintada pe'ls Srs. Sugranyes y Mulgosa, meresqué aplausos.—F. S. y O.

REUNIONS PARTICULARS

LA BRUJA (Olimpo).—Conforme ananciárem en nostre passat número, dissapte tingué lloch lo benefici de 'l soci D. Lluçia Dey, posantse en escena 'l drama *La rondalla de 'l Infern* y la sarsueleta *¡Viva mi niña!*

Tocant a'l desempenyo de la primera, no podém exigir més: la Sra. Puchol interpretá una *Antonietta* acabada y la Srita. Ugas l' acompanyá discretament, si bé que en algunas ocasions la vam véurer molt aturada.

Los Srs. Vidal, Parera y Roca estigueren acertadíssims.

Lo Sr. Martí tingué moments felissos, aixís com també d' altres que se li comprenia qu' era molt paper per ell. Dispénsins que aixís parlém d' un afi-

cionat que s'ha fet simpàtic de'l públich, puig fóra llástima, que 's llensés a pérdrer per voler anar en-
devant massa depressa.

Los Srs. Dey y Canut feren un *Arrás* y un *Mohet* de primera, no poguent dir altre tant de'ls dos tromp-
pets, perque teren molta brometa.

Sr. González, no fassi dramas; cultivi 'l género cómic, y prou.

A continuació, l'infatigable Sr. Padrosa, pintá a'l
oli en 5 minuts: un paissatge molt ben acabat.

Y per últim be, ¡*Viva mi niña!*, distingint's hi la se-
nyoreta Circuns, la Sra. Puchol y los Srs. Dey y Bal-
manya.

Una advertencia: procurin comensá una mica més
aviat: dissapte eran las 10 y pico, quant van alçar 'l
teló per primer cop, baixantlo á la fi, á las 3 de ma-
tinada. De no aténdrer aquestas justas queixas, que
ab nosaltres fá 'l públich, nos veurem obligats á por-
ta'nshi 'l llit y l' esmorzar.

MARINA.—Diumenje á la nit va posarse en esce-
na *Gos y gat* y *Los dos barbers*. Recomanem á las
Srtas. Martorell y Font, que estudiin millor los seus
papers, puig que diumenje 's coneixia que se 'h-
vían mirat per las cobertas. Los Srs. Dominguez y
Ros, be com sempre.

CUPIDO.—*El rico y el pobre* fón la obra escullida
per diumenje passat, havent surtit en conjunt admi-
rable, gracias a'ls esforços de la simpática Srta. Vir-
gili y de'ls Srs. Virgili, Mas, Comellas, Oller, Pla-
nas y Mingall; especialment lo primer que en lo se-
gón acte estigué molt bè, vejenise aplaudidíssim en
companyia de'ls altres intérpretes.

Escoltin: no s'olvidin de 'l catalá.

AMICHES TINTORERS.—Disposats anábam diu-
menje á la nit cap a aquesta favorescuda societat,
lluny de pensarnos lo que realment nos va succehir.

A 'l ser á la porta 'ns vam dar á conèixer de la
mateixa manera que acostumem á fer en totas las
demés reunions, y quanta no sería la nostra sorpre-
sa, a'l sentir que 'l que feya *las veces* de conserje 'ns
deya:—«que la prempsa no tenía entrada allí.»—
¿Per quin motiu?—vam atrevirnos á preguntar, pen-
sant qui sab lo que la prempsa los hi havia fet, 'sent
ignoscenment contestats ab las paraulas de que «la
societat era purament familiar y que, per lo tant, lo
local no permetia invitats.»

Que la prempsa no sigui familiar passi; pero que
se 'ns negui la entrada per no permetre'ho 'l local...
si es broma puede pasar...

En cap societat de 'l plá de Barcelona ha sigut des-
atés l'ingrés de la prempsa en lo local, per petit que
sigui; no es rahó de que 'ls Amichs Tintorers, una
de las societats més favorescudas de per quí 'ls vols,
haji de ser distingida.

De tots modos, podem adelantar á nostres lectors,
que a'l surtir de 'l local, tan descortesment atesos,
llegírem en lo quadro que aquella nit havia de re-
presentarse las produccions següents: *Carambolas*,
Los bailes de la marquesa y *Un pollastre aixelat*, lo
que trasladem á qui correspongui.

Ja que no podem dar compte de l'èxit, donemne
a'l menos, pera coneixement de 'ls autors, de las
obras anunciadas.—R. OJEDA.

CIRCULO RECREATIVO DE LA DERECHA
DEL ENSANCHE.—En aquesta distingida societat
tingué lloch lo diumenje últim á la nit una funció
teatral extraordinaria, posantse en escena ademés de

una bonica pessa catalana, la producció *La Aldea de
San Lorenzo*.

Tots quants aficionats hi prengueren part foren
aplaudits, distingintse notablement lo jove Joseph
Biosca que feu un *Cabo Simón*... hasta allá.

En obsequi a'l bello sexo que abundaba molt, 's
doná fi á la festa ab un ball de societat.—T.

SICILIA. (*Ensanche de S. Martí*).—En lo espa-
yós teatro de dita barriada va donarse l'últim dis-
sapte una funció á benefici de 'l estudiós jove aficio-
nat D. Joseph Serra, en la que 's representá 'l dra-
ma *Lo port de salvació* y la pessa *Las Carolinas*.

En lo desempenyo d'aquestas obras va notars'hi
que algunas parts no estaban pas en son caràcter,
encara que pogueren arribar á port tota la tribulació,
gracias á haver treballat ab desembrás 'ls Srs. Serra,
Serrat, Vehils y la Srta. Zamora. Los demés se sal-
varen... perque sí.—A.

CIRCUL LITERARI.—Lo diumenje á la nit inau-
gurá son nou local en lo passeig de S. Joan, 194.

Varen llegirse alguns treballs en vers, escrits per
los mateixos socis, los quals foren estrepitosament
aplaudits, lo mateix que las obras *Arte y corazón* y
A cop calent que foren desempenyadas ab acert y te-
nint que presentarse á rebre 'ls aplausos de la con-
currencia los executants y l'autor de la última don
Antón Saltiveri, soci d'aqueix circul.

En la funció d'avuy dissapte s'estrenará un ju-
guet cómic escrit per un de 'ls associats. Segons no-
ticias, són en bon número las obras novas que 's do-
narán á conèixer en lo teatro de 'l *Circul literari*.

VIRIATO.—Com no va haverhi funció,
per distreure a'ls concurrents
van donar una sessió
de *sombras* á discreció
y de *quadros disolvents*.

LA CATALANA.—Diumenje tingué lloch lo be-
nifici de 'l primer actor y director d'escena D. Lluís
Toll.

Se posá 'l drama *El Arcediano de S. Gil*, y las
sarsuelas *La salsa de Aniceta* y *El marqués del Pi-
mentón*, desempenyantlas ab acert la Srta. D.ª María
Faura, la Sra. D.ª María Bolea y 'ls Srs. Llorens,
Montón, Marí, Díaz, Ribas y Toll, los quals obtin-
gueren molta cullita d'aplausos, mereixent especial
menció 'l beneficiat á qui l'hi foren regalats varios
objectes; recordantnos d'una caixa de cigarios y un
preciós bastó, regalo de la Junta Directiva y socis de
La Catalana y un altre bastó de bastant mérit, de 'l
Circulo Mercantil Familiar.—A. de R.

LA GRANADA GRACIENSE.—Una divertida
funció 's dongué en aquet centre diumenje passat.
Formaban lo programa las comedias en un acte *Pa-
rada y fonda* y *A la prevenció*, las quals varen ser de-
sempenyadas ab molt carinyo pe 'ls senyors Esca-
yola, Anglada y Camps.

En los intermedis se presentaren per primera vol-
ta en dit Centre los Clowns musicals, «Los Becua-
dros», que ab uns instruments tan bonichs... com
estrambotichsexecutaren escullidas y variadas pessas,
mereixent la aprobació de 'l públich. Una de las que
va tenir mes aseptació va ser *L' spirito gentile* de
La Favorita, executada ab campanas, y acompanyant
a'l piano 'l Mtre. Sr. Pellicer.

CLARÍS.—Lo diumenje prep-passat
se doná en eixa reunió,

la acostumada funció
que obtingué bon resultat.
Un juguet, primerament
se va fer (ab molt senderi,
y es aquell d'en Saltiveri,
que 's titula *A cop calent*.
Després una sarsueleta
que per cert es ben preciosa:
fou la *Niña Pancha* hermosa,
sartint també ajustadeta.
¡Interpretes de las dugas?..
En breu 'ls ho vaig á dir:
Torrás, Vives, Mallorquí;
senyoras, Gandia y Ugas
Y després de tot aixó
hi va haver (ab molta fuga)
un rato de ballaruga..
y s' acabá la funció. —R. M.

LA SARDANA. (*S. Gervasi*).—Lo diumenge á la tarde, baix la direcció de'l Sr. Tamara 's posá en escena la pessa *Los inconvenientes*, que tingué un acertat desempenyo per la Srta. Casao (M.) y 'ls senyors Tamara y Puig. Luego seguí 'l dialech *El Ratoncito Pérez* que ab mes ensaigs haguera surtit mes ajustat. S' acabá la funció ab ball de societat.

CASSINO ARTESÁ. (*Gracia*).—L' últim diumenge hi hagué funció catalana, posantse, baix la direcció de 'l Sr. Ferrán, lo drama *Lo port de salvació*, de Piquet, que tingué un acertat desempenyo. En ell debutá lo simpátich actor comich Lluís Padró, que fèu un *Magarrinyas* acabadíssim. Lo Sr. Camps estigué molt acertat fent lo *Joan* que li valgué algún aplauso, junt ab la Sra. Rodés y Srs. Villar, Cabré, Serra y Martra,

LA ALIANSA. (*S. Gervasi*).—La funció de l' últim diumenge va anar bastant bè. La compingueren las pessas *Este cuarto no se alquila*, *De potencia á potencia* y *Una senyora sola*. En totas la Srta. Castillo 's fèu aplaudir de debó, lo mateix que 'ls Srs. Carrera, Cortacans y altres que sesempenyaren ab bastant cuidado sos respectius papers.—A. R.

Ilusió.

—Véus lo cel mes cada cop
fugint, com si por li fèssim?
Donchs si tu y jo 'ns estiméssim,
lo veurías ben aprop.

FRANCESCH MARULL.

CAPRITXO

—¡Véus, Trulls, aquella comarca
que d' aquí 's véu allá á 'l lluny?
—Vritat que té bona vista?

—Si tot just se véu, Fortuny.
—Tenim la vista molt fina
quant aixó vegem; ¿eh, Trulls?
—¡Ja ho crech!

—Veig que molt t' ho miras.
—Donchs si ho veus, acluca 'ls ulls;
ja veurás com no ho veurás.
—Ja 'ls acluco.

—¿Y ho veus?
—¡Llus!
Es vritat; ho veig.

—¿Qué veus?

—Veig que no ho veig.

—Véus si es just
lo que 't deya? Si ho vóls veurer
mira menos que ningú,
puig *véu* menos qui mes *mira*
com diu refrán molt segur.

ESPANTA BÓLITS

SALÓ DE DESCANS

Avuy continuem, en lo folletí, lo tomo de poesías de 'l *Certamen festiu literari* y la setmana entrant seguirá la comedia *Gobernador*, 4 bis; á tí de publicar alternativament las dos obras y contentar á un mateix temps a'ls aficionats á las poesías y á las composicions teatrals.

—Nostre company de redacció D. Modest Vidal ha suferit una malaltia que li ha obligat á fer llit mes de tres setmanas. Ara ja está casi restablert y tornarà á ocupar-se de las funcions de Eldorado y á pèndrer activa part en los treballs del periódich.

—¿Qué passa en lo Liceo? Sembla que corran mals vents, precursors de fort temporal. ¡och viará qui no ho veurá.

Lo que es nosaltres, desitjaríam que se serenés la atmósfera ara que justament entrem en la primavera.

Pero 'ls fets demostran lo contrari, puig ja s' ha anunciat la llista d' ópera en lo teatro Principal ab los artistas escripturats pe 'l Liceo.

—Hem tingut lo gust de saludar a'ls aplaudits primers galans D. Pere Rintort y D. Francisco Ortega que 's troban en Barcelona de retorn de sas darreras escursions artísticas. Lo Sr. Rintort ha arribat de Valencia y 'l Sr. Ortega de la América de'l Sud.

Ara están completant la formació de la companyia ab que farán la temporada de primavera en Girona. Sabem que tenen escripturadas á las Sras. Ricart, Panadés y Maiquez y a'ls Srs. González, Serrallera, Carnicero y Bassó.

—Lo barítono Ventura y 'l baix Riera (D. Miquel) marxarán á Madrid á formar part de la companyia d' ópera que treballará en lo «Príncipe Alfonso.»

—Dilluns vinent donará en Romea son benefici l' actor D. Ernest Fernández que 'l dedica á la distingida societat recreativa «Garín.»

Ha escullit lo drama en tres octes *El capitan Derville* ó *Los dos sargentos franceses*, posat en escena pe'l primer actor y director Sr. Bonaplata. Per un especial favor lo pintor Sr. Padrosa pintarà un quadro al oli en cinch minuts, quadro que 's rifará entre 'ls concurrents. Y á mes seguirá la divertida gatada catalana en dos actes, *Lo castell de 'ls tres dragons*.

—Está preparantse en lo Cassino Artesá de Gracia 'l benefici de la Sra. Josepha Rodés ab lo drama *La campana de Almudaina* y *Los Zangolotinos* per la Srta. María Casao.

—La companyia que baix la direcció de D. Ricardo Simó ha treballat en diferents teatros de Catalunya, ha contractat pera la próxima temporada d' estiu lo teatro Tívoli de Vilanova y Geltrú. La major part de 'ls vilanovins esperan que dit reputat primer actor Sr. Simó donará preferencia á las obras catalanas.

Segons diu la escriptura, debutará lo Sr. Simó y un bon personal de companyia 'l día 24 de Maig prop vinent.

—Avuy tindrà lloch en la societat «Lope de Vega»

lo benefici de la Srta. Enriqueta Guart, posantse en escena las obras *Maruja, Para casa de los padres y Las tentaciones de S. Antonio*.

— Lo Centre recreatiu «Viriato» ha nomenat soci honorari á nostre amic y company D. Joseph Asmarats, qui 'ns recomana lem constar son agraïment per la deferencia.

— En lo programa de la funció que donará demà diumenje lo centre «Roger de Flor» hi figura l'estreno de 'l monòlech en vers *L'embaiador de l'ivern*.

— Ha mort en Banyolas, ahont se trobaba accidentalment lo coronel D. Antón Gutiérrez Juncá, distingit militar que en sa fulla de serveys contaba senyalats fets de la gloriosa campanya d'Àfrica y altres realitzats en la Isla de Cuba qual ciutat de Manzanillo va defensar heroicament a 'l ser atacada pe 'ls insurrectes.

Deplorem sa perdua y acompanyem en lo dolor que té la atribuïda familia de 'l difunt.

— Se 'ns participa que la companyia de 'l teatro Romea, ha posat en estudi un joguet còmic en un acte, original y en prosa, de nostre estimat amic Ramon Rocavert, de 'l qual tenim excelents notícies.

També D. Joseph M. Pous ha escrit pera ser representat en la present temporada per la companyia de 'l Romea, un saynete que 's titula: *Los encantos de Sant Antoni*.

— Nous periòdichs rebuts en la Redacció: *El Trabajo nacional y La semana católica*, d'aquesta ciutat, *La Censura española*, de Madrid, y *Revista teatral* de Cádiz. Ja 'ls enviem lo cambi.

— Hem rebut *Espurnas poéticas*, poesías catalanas de M. Serra Castells; pero no 'ns hem cremat, perque sols l'afany de ser autor d'un llibre pòt inspiar l'idea de donar á llum un folletí ab deu ó dotze composicions curtes, amorosas sense intenció y que apenas són recomenables per la forma.

— Demà la Societat «Aucias March donará funció á benefici de 'l Director Sr. Rafecas ab la xistosa comedia en 3 actes *Lo mohiment continuo* y la sarsuela castellana *Viva mi niña!*

CAVILACIONS

XARADA TARJETA

D.ª TOTAL HU DOS

MODISTA

Carrer d'en DOS HU, n.º 6

Barcelona

NOY ROS.

ENDEVINALLA

Tant de dia com de nit
sòch una humil servidora:
disposta estich á tot hora
per descans de 'l defallit.
Sòch pobre en pobre morada
y rica en un rich palau:
llegidor, per tu si 't plau
també estich jo disposada.

J. GUASCH.

DIAGONAL

A
N
T
O
N
I

Sustituhir los punts per lletres de manera que llegintlas horizontalment diguin: 1.ª ratlla, nom d'home; 2.ª, idem idem; 3.ª idem de dona (diminutiu); 4.ª com tinch la cara; 5.ª, títol de una sarsuela castellana; 6.ª, nom d'home.

A. LACASA G.

GEROGLIFICH

DD pa S. DD L

OO

PA KRN LLET

C. BARRERA Y CARGOL.

Soluciones á las cavilaciones de 'l número 118

Xarada: CA-MI-LO.

Ters de sílabas: CAR-BA-SA.

BA-TIS-TA.

SA-TA-NAS.

Las han endevinat los Srr. Ll. Violí, Anima de canti, A. B. C., Carquinyoli, Pep de Tiana, Lluny d'Oscas, Pal y Trocas, Quimet I., Pere Llons, A. Bonet Tarot, Q. A. de Palla, Bernat Xinxola y Pep Llantia.

A cada hù de 'ls qu'envihin endevinadas las d'avuy y las de 'l núm. 120, se 'l regalará un exemplar de la obra catalana *Dos días de cara, neta* escrita en vers per D. Joaquim Vila Gaspar.

CORRESPONDENCIA

J. A. (Reus): suposo haurán rebut lo cliché.—E. Roig (Mataró): ¿perqué no escriu?—J. G. P. (Reus): procuri ajudarnos y li agraïrem. Lo que remet no está prou bé.—F. A. (Arenys): rebrá mes números.—J. T. R.: es poch pulida la forma. Mirarem si pòt arreglar-se.—Q. B. (Vilanova): mirishi be encara que envihi menos, perque 'ns dóna massa feyna.—Ll. Viola: s'ha d'arreglar. Las cavilacions no van.—Q. A. de Palla: vosté 'ns ha olvidat.—Simón de 'l Sol: n'aniará alguna.—P. Rovellat: lo mateix li dich.—Antón Carassa y Manetta: pensa mol vosté. No s'espanti.

Impremta de Pujol y C.^a-Tallers, 45.—Barcelona

CASAS RECOMANADAS

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Sastreria de teatros de **Joan Baret**, Sadurni 14, 1r.

Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Magatzem de pells de **J. Pous** y **C.^a**, Princesa, 13.

Arxiu de teatros (vers y música) de **A. Guix**, carrer de Tallers, 27, 2.ⁿ

Taller de fotograbats de **J. Gil**, Universitat, 64.

Rosendo de Messeguer, dentista de la Real Casa, Rambla de Canaletas, 5, 1.^r

Papelería Parisien, Archs, 3.

La Emperatriz, fábrica de cotillas, carrer de Escudillers Blanchs, 3.

Máquinas de fer mitja de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.

Casa **Falco**, hules, articles de goma, plumeros, etc., carrer de 'l Call, 2.

La Imperial, magatzem de mobles, Nou de la Rambla, 25.

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
per' guardaropias
Pera informes y detalls dirigir-se á'l carrer de
Estruch, 11, fusteria
BARCELONA

PERRUCAS Y POSTISSOS
de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ
per' afeitar, rissar y tallar cabells en la
Perruqueria de **VICENS GARCIA**
Conde del Asalto, 6, principal
Casa establerta desde 1840

ORQUESTA DE 'LS CATALANS

de la que forma part lo notable con-
certista de violi

senyor **BADIA**
DIRIGIDA PER
D. ROMUALDO ZUBIELLO
Per' ajustos dirigir-se
Sepúlveda, 190 - Barcelona

A CASARSE TOCAN

Per 28 duros

un moviliari, un llit de Viena (matrimoni), somnier,
una calaixera, 12 cadiras, una taula de nit, una de
centre, una de menjador y an mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota classe de mo-
bles. Llit de Viena y somnier, 26 pessetas, y de ma-
trimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,
Aparatos per' péndrer duxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven
á plasos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

FOTOGRAFIA

DE

A. S. (Xatart)

Carmen, 3, (esquina á la Rambla)

GRAN CERTAMEN**DE HOMBRES FEOS**

Se anunciará oportunamente

GANARÁN PREMIOS

L' ARXIU

DE

BONNIN GERMANS

s' ha trasladat á 'l Passatge de Madoz. número 5,
3.ª, 2.ª en la casa de 'l Basar de 'ls Andalusos.

Despaig á tatas horas. Economía y puntualitat e
los encárrechs,

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 53.—Barcelona

LLUNAS ASSOGLADAS PER' MIRALLS

DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, baldosas, baldosetas, etc.

TELEFONO NÚM. 1397

Carrer de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
BARCELONA

ACEITE DE BOMBAY

¡Cuántas personas se hallan postradas en el lecho á
causa de un dolor reumático, nervioso ó inflamatorio,
viéndose privadas de hacer el más mínimo movimiento,
sufriendo los más agudos dolores! ¿Qué no darian para
alejarlos radicalmente? Pues aplicaos el *Aceite de Bom-
bay* compuesto de hierbas aromáticas y estad segurisi-
mos que á las tres ó cuatro fricciones, quedareis curados
completamente por agudos, crónicos, continuos inter-
mitentes, superficiales ó profundos que sean.

Salvador Alsina, Pasaje Crédito, 4; Vicente Ferrer y C.^a Princesa 1
Véndese en las principales farmacias de España y Américas

EL GORRO DE FERMIN

Zarzuela de D. JOSÉ MARÍA POUS
Precio, UNA peseta